

Ο Θεσμός του Σανχεντρίν

[Θρησκεία](#) / [Παλαιά Διαθήκη](#)

[Αναστάσιος Ασλανίδης, Ms Θεολογίας](#)

Σανχεντρίν

Το Σανχεντρίν με την σειρά του, εκτός από τη συναγωγή, αποτελούσε ένα ακόμη βασικό θεσμό των Ιουδαίων πριν, τουλάχιστον, την καταστροφή του δευτέρου Ναού[82]. Ο όρος προέρχεται από το ελληνικό συνέδριο που παραπέμπει στη συνάθροιση, ενώ ο όρος αυτός συναντάτε σε διαφορετικές χρονικές στιγμές και ως συμβούλιο (βουλή), γερουσία, Οίκο της Δικαιοσύνης (Μπέθ Ντίν - Beth Din)[83]. Το Σανχεντρίν ήταν το ανώτερο δικαστικό όργανο των Ιουδαίων κατά την ελληνορωμαϊκή περίοδο και έπαιρνε αποφάσεις για όλα τα θέματα που είχαν σχέση με τον Μωσαϊκό Νόμο[84]. Τα μέλη που αποτελούσαν το Σανχεντρίν ήταν εβδομήντα ένα ή εβδομήντα και απαρτιζόνταν από τους πρεσβύτερους, τους αρχιερείς (τον εν υπηρεσία μαζί με τους παλαιότερους αρχιερείς που ήταν ακόμη στην ζωή) και τους διδασκάλους του Νόμου[85]. Στο Σανχεντρίν προέδρευε ο Νασί (πατριάρχης), αλλά μαζί με τον Νασί υπήρχαν ο αντιπρόεδρος, γραμματείς, όπως και άλλα μέλη[86]. Μέχρι τον 7^ο αιώνα μ.Χ. ο Νασί χαρακτηριζόταν ως η κεφαλή των Ιουδαίων[87].

Ακόμη, το Σανχεντρίν μπορούσε να προβαίνει σε συλλήψεις τις οποίες τις εκτελούσαν αρμόδια άτομα που υπήρχαν για αυτόν τον σκοπό. Αναφέρετε από τους ερευνητές ότι υπάρχει πιθανότητα κατά το πρώτο μισό του α΄ αιώνα μ.Χ., το Σανχεντρίν να είχε την δυνατότητα να επιβάλει την θανατική καταδίκη, κάτι που αργότερα, όπως βλέπουμε και στην δίκη του Ιησού, δεν ήταν πλέον δυνατόν. Οι ερευνητές πάνω στο θέμα έχουν προβληματιστεί αρκετά, αλλά απ' ότι φαίνεται κάτι τέτοιο δεν ήταν πιθανό, διότι οι εκάστοτε ρωμαϊκές αρχές αποφάσιζαν να επιτραπεί μια τέτοια απόφαση[88]. Βέβαια, στην περίπτωση του λιθοβολισμού του Στεφάνου, αλλά και του Ιακώβου που αναφέρει ο Ιώσηπος[89], φαίνεται το συνέδριο να έδρασε αυτόβουλα, χωρίς την συγκατάβαση των ρωμαϊκών αρχών. Μπορεί στις συγκεκριμένες περιπτώσεις οι συγγραφείς, επειδή ήθελαν να τονίσουν την κατάληξη που είχαν τα πρόσωπα να μην ανέλυαν με λεπτομέρειες όλη την διαδικασία της καταδίκης και να ανέφεραν απευθείας την απόφαση της δίκης.

Μέχρι την καταστροφή του Ναού το 70 μ.Χ. το Σανχεντρίν συνεδρίαζε στην επονομαζόμενη «αίθουσα του λαξεμένου λίθου» που βρισκόταν στα αριστερά της κεντρικής πύλης του Νικάνορα και στεγαζόταν μέσα στον Ναό. Όμως, μετά την καταστροφή του Ναού το Σανχεντρίν μεταφέρθηκε σε άλλες πόλεις. Ο Ιώσηπος μας ενημερώνει ότι οι Σαδδουκαίοι και οι Φαρισαίοι βρίσκονταν σε διαμάχη για τον έλεγχο αυτού του τόσο σημαντικού θεσμού που ασκούσε τεράστια επιρροή τόσο στους κατοίκους της Ιουδαίας, όσο και στους Ιουδαίους της διασποράς[90].

Η ραββινική γραμματεία ασχολείται εκτεταμένα με το θέμα του Σανχεντρίν. Στη Μισνά, το έργο Σανχεντρίν που φέρει το ίδιο όνομα με τον θεσμό, σχολιάζει και αναλύει τα καθήκοντα, τα θέματα και την σύνθεση του Σανχεντρίν. Το Ταλμούδ από την άλλη συνδέει το Σανχεντρίν με τους εβδομήντα σοφούς του Μωυσή και την μεγάλη Συναγωγή του Έσδρα. Όμως, η ακριβή προέλευση του θεσμού του Σανχεντρίν δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια[91].

Οι ίδιοι ερευνητές αναφέρουν ότι εξαιτίας των συγκεχυμένων πληροφοριών που υπήρχαν για το Σανχεντρίν, αμφισβητήθηκε μέχρι και η ύπαρξη του, έως έναν βαθμό. Ένα καλό παράδειγμα είναι ότι στην δίκη του Ιησού δεν προέδρευε ο Νασί, αλλά ο μέγας αρχιερέας[92]. Πράγματι εάν κάποιος συγκρίνει τις αναφορές της Καινής Διαθήκης και του Ιώσηπου με εκείνες που υπάρχουν στη Μισνά και το Ταλμούδ εντοπίζονται ορισμένες διαφορές. Από την μια οι πρώτες πηγές παρουσιάζουν το Σανχεντρίν ως μια μορφή πολιτικού δικαστηρίου, ενώ οι άλλες δύο πηγές δείχνουν να αγνοούν την ύπαρξη ενός τέτοιου οργάνου και αναφέρονται μόνο στο συμβούλιο των γραμματέων και στον Οίκο της Δικαιοσύνης (Beth Din).

Οι ερευνητές κάνουν λόγο για την ύπαρξη δύο διαφορετικών συνεδρίων που ενεργούσαν ανάλογα με τις ανάγκες του λαού. Όμως, ο Ferguson αναφέρει ότι πιθανόν τόσο ο Οίκος της Δικαιοσύνης, όσο το Σανχεντρίν και το συνέδριο ήταν ο ίδιος θεσμός[93]. Όταν ο Ρωμαίος κυβερνήτης έπαυσε το αξίωμα του Νασί, τότε και ο θεσμός του Σανχεντρίν έφτασε στο τέλος του και απουσίαζε από την ιουδαϊκή κοινωνία[94].

[82] Schürer, et al., The history of the Jewish people in the age of Jesus Christ (175 B.C.-A.D. 135). Σελ. 201. Και Mantel, Studies in the history of the Sanhedrin (17; Cambridge,; Harvard University Press, 1961).

[83] Ferguson, Backgrounds of early Christianity. Σελ. 533. Και Schürer, et al., The history of the Jewish people in the age of Jesus Christ (175 B.C.-A.D. 135). Σελ. 204-208.

[84] Schiffman, Understanding Second Temple and rabbinic Judaism. Σελ. 81-83.

[85] Μκ. 8:31, 11:27, 14:53. Μτ. 16:21, 27:41. Λκ. 9:22, 22:26. Schürer, et al., The history of the Jewish people in the age of Jesus Christ (175 B.C.-A.D. 135). Σελ. 212 κ.ε.

[86] Μκ. 14:47. Μτ. 5:25, 26:51. Ιω. 18:10.

[87] Cohen, From the Maccabees to the Mishnah. Σελ. 108.

[88] Περισσότερα βλ.: Ferguson, Backgrounds of early Christianity. Σελ. 534 κ.ε. Ζάρρας, Ιστορία της εποχής της Καινής Διαθήκης. Σελ. 428. Και Schürer, et al., The history of the Jewish people in the age of Jesus Christ (175 B.C.-A.D. 135). Σελ. 209 κ.ε.

[89] Ιώσηπος, Ιουδαϊκή Αρχαιολογία 20:200.

[90] Ιώσηπος, Ιουδαϊκή Αρχαιολογία 18:1,4. Schürer, et al., The history of the Jewish people in the age of Jesus Christ (175 B.C.-A.D. 135). Σελ. 213.

[91] Cohen, From the Maccabees to the Mishnah. 107-108. Ferguson, Backgrounds of early Christianity. Σελ. 535 κ.ε.

[92] Μτ. 26:57-68.

[93] Ferguson, Backgrounds of early Christianity. Σελ. 534.

[94] Φιλιππίδης, Ιστορία της εποχής της Καινής Διαθήκης : εξ απόψεως παγκοσμίου και πανθρησκειακής. Σελ. 441 κ.ε.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

<https://bit.ly/372bBIV>